

Olszewski, Eugeniusz

Zgromadzenie ogólne Międzynarodowej Akademii Historii Nauki

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 17/2, 433-434

1972

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

rozpoczęła się 1 I 1972. Spośród 8 wybranych członków Rady¹⁴ 6 otrzymało wszystkie 58 głosów, jedynie nowy przewodniczący J. Needham (Wielka Brytania) uzyskał 6 głosów mniej, a zastępca sekretarza J. Smolka (Czechosłowacja) — 12 głosów mniej. Wobec tego, że kilka osób wybrano zaocznie, konieczne było zastrzeżenie co do uzyskania ich zgody. Gdy zatem wybrany sekretarzem O. Pedersen (Dania) nie zgodził się na objęcie tego stanowiska, uzgodniono w ciągu dalszych miesięcy, że przejmie on funkcję skarbnika, a sekretarzem generalnym został F. Greenaway (Wielka Brytania), wybrany pierwotnie skarbnikiem. W skład Rady wszedł także z urzędu poprzedni jej przewodniczący I. B. Cohen.

Na zakończenie obrad przyjęto — na razie półoficjalne — zaproszenie narodowego komitetu japońskiego do odbycia kolejnego, czternastego Międzynarodowego Kongresu Historii Nauki w jednym z miast japońskich.

Eugeniusz Olszewski

ZGROMADZENIE OGÓLNE MIĘDZYNARODOWEJ AKADEMII HISTORII NAUKI

W dniu 21 sierpnia 1971 r., w czasie XIII Międzynarodowego Kongresu Historii Nauki, odbyło się w Moskwie Zgromadzenie Ogólne Międzynarodowej Akademii Historii Nauki.

Według publikacji, przygotowanej przez Akademię z okazji tego kongresu¹, a obejmującej m.in. wykaz wszystkich członków Akademii od jej założenia w 1929 r., liczyła ona w połowie 1971 r.² 199 członków czynnych, w tym 90 — rzeczywistych i 109 — korespondentów, oraz 5 członków honorowych³. Publikacja podaje także podział, pochodzących z 37 krajów, 204 członków według ich specjalności: ogólnymi zagadnieniami historii nauki zajmuje się 31 osób (w tym 3 członków polskich: H. Barycz, B. Suchodolski, W. Voisé), starożytną nauką śródziemnomorską — 12 osób, starożytną nauką azjatycką — 6, nauką średniowieczną i odrodzenia — 17, nowożytną astronomią — 9, nowożytną matematyką — 26, nowożytną fizyką (wraz z mechaniką) — 26, nowożytną chemią — 9, nowożytnymi naukami biologicznymi i medycznymi — 48, nowożytnymi naukami o Ziemi — 5 (w tym B. Olszewicz), historią techniki — 15 (w tym E. Olszewski).

Liczba członków polskich wydatnie powiększyła się w wyniku wyborów przeprowadzonych na moskiewskim Zgromadzeniu Ogólnym: wśród 57 osób powołanych na członków korespondentów znaleźli się: W. Hubicki, K. Opałek, P. Rybicki i E. Rybka⁴, a wśród 23 członków korespondentów, którzy otrzymali członkostwo

¹⁴ Informację o nowym składzie Rady podano w nrze 3/1971 „Kwartalnika”, s. 731. W informacji tej mylnie podano imię japońskiego członka Rady Masao Watanabe jako Tadashi.

¹ *Académie Internationale d'Histoire des Sciences (fondée en 1929). Historique et statuts. Index biographique (arrêté au 30 juin 1970)*. Moscou 1971. Publikacja ta została uzupełniona przez wydrukowany staraniem nowych władz Akademii dodatek: *Supplément à l'„Index biographique” (arrêté au 1., novembre 1971)*.

² Wprawdzie informacja na karcie tytułowej określa datę sporządzenia wykazu na 30 VI 1970, ale uwzględniono w nim także śmierć kilku członków, która nastąpiła w ciągu dalszych 12 miesięcy.

³ Lista członków na koniec 1969 r. obejmowała 209 członków czynnych oraz 5 członków honorowych; por. informację o składzie Akademii w nrze 2/1970 „Kwartalnika”, s. 460.

⁴ Prof. Rybce wręczono poza tym w czasie Zgromadzenia dyplom honorowego członkostwa radzieckiego Wszechzwiązkowego Towarzystwa Astronomiczno-Geodezyjnego.

rzeczywiste — H. Barycz⁵. Obecnie zatem Polska ma w Akademii 2 członków rzeczywistych i 6 członków korespondentów⁶, przesuując się dzięki temu z jedynastego miejsca co do liczby członków — na ósme (po Stanach Zjednoczonych, Francji, Wielkiej Brytanii, ZSRR, NRF, Holandii i Włoszech)⁷.

Głównym punktem porządku obrad Zgromadzenia były zmiany statutu oraz losy „Archives Internationales d'Histoire des Sciences”. Nowelizacja statutu, przeprowadzona w Moskwie, polega przede wszystkim na skreśleniu zdania wiążącego Akademię z Sekcją Historii Nauki Międzynarodowej Unii Historii i Filozofii Nauki. Akademia uniezależniła się więc instytucjonalnie i — co za tym idzie — finansowo od Unii, co wywołało konieczność wprowadzenia nie istniejącej poprzednio składki członkowskiej, której wysokość ustalono na 20 dolarów za okres 3 lat. Z oddzieleniem od Sekcji Historii Nauki wiązało się przejęcie przez Akademię całkowitej odpowiedzialności za „Archives Internationales”, które poprzednio były wspólnym organem obu instytucji⁸. Publikacja tego kwartalnika zostanie zapewne powierzona jednemu z wydawnictw włoskich.

Na zakończenie Zgromadzenia ogłoszono decyzje o przyznaniu dwu medali im. A. Koyrégo i wyróżnień, którymi zastąpiono tym razem nagrodę dla młodych pracowników nauki, a także dokonano wyboru władz Akademii na następne trzydziecie⁹.

Eugeniusz Olszewski

ZGROMADZENIE OGÓLNE KOMITETU MIĘDZYNARODOWEJ WSPÓŁPRACY W ZAKRESIE HISTORII TECHNIKI

W dniu 22 sierpnia 1971 r., w czasie XIII Międzynarodowego Kongresu Historii Nauki, odbyło się w Moskwie Zgromadzenie Ogólne Komitetu Międzynarodowej Współpracy w Zakresie Historii Techniki. Było to drugie z kolei Zgromadzenie tej powstałej w 1968 r. organizacji, afiliowanej do Sekcji Historii Nauki Międzynarodowej Unii Historii i Filozofii Nauki¹.

Ze sprawozdania złożonego Zgromadzeniu przez sekretarza generalnego Komitetu prof. M. Daumasa wynika, że Komitet liczył w połowie 1971 r. ok. 420 członków. Dwie trzecie spośród nich zgrupowane było w 4 grupach narodowych, które

⁵ Prócz tego Zgromadzenie przyznało 5 osobom członkostwo honorowe. Ogółem zatem liczba członków Akademii wzrosła do 266, w tym było członków honorowych — 10, rzeczywistych — 113 i korespondentów — 143.

⁶ Członkiem rzeczywistym Akademii był już poprzednio B. Suchodolski; w ostatniej kadencji zajmował on stanowisko wiceprzewodniczącego. Z listy członków korespondentów ubył zmarły w dniu 24 I 1972 B. Olszewicz.

⁷ Z wymienionej w przypisie 1 publikacji można sobie przypomnieć, że wśród zmarłych członków Akademii było 7 Polaków: Z. Ameisenowa, A. Birkenmajer, S. Dickstein, B. Hryniewiecki, M. Radwan, W. Szumowski i A. Teske.

⁸ Por. informację o poprzednim Zgromadzeniu Ogólnym Akademii w nrze 1/1969 „Kwartalnika”, s. 213, a także — wyżej w niniejszym numerze — informację o Zgromadzeniu Ogólnym Sekcji Historii Nauki Międzynarodowej Unii Historii i Filozofii Nauki.

⁹ Informację o wynikach wyborów i o odznaczeniach podano w nrze 3/1971 „Kwartalnika”, s. 731. Sekretarza administracyjnego Akademii, M. Grmeka, określono tam omyłkowo jako zastępcę sekretarza, a jako jego kraj ojczysty podano Francję zamiast Jugosławii. Prócz tego pomyłka wkradła się do nazwiska A. Koyrégo, a wyróżnienie mgr G. Rosińskiej niesłusznie określono jako nagrodę.

¹ Por. informację o powołaniu Komitetu w nrze 1/1969 „Kwartalnika”, s. 217—218.